

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติ
3. เจตคติของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายนำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติ

4. พฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสุमारผดุงวิทย์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวน 286 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสุमारผดุงวิทย์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนได้ 2 ห้องเรียน และจับสลากอีกครั้งได้กลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน รวม 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนโดยใช้วิธีสอนบทบาทสมมติ
2. แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนปกติ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบวัดเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้
5. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามลำดับ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว

2. ดำเนินการสอนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ กลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนปกติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน การสอนใช้เวลาเรียนปกติรวมทั้งหมด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง

3. หลังสิ้นสุดการสอนจนครบ 6 แผน ทั้งสองกลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วบันทึกผลคะแนนทดสอบหลังเรียน
4. นำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย
5. นำแบบวัดเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างทำและนำคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย
6. นำแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างทำและนำคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณจากสูตรต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent)
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test independent)
3. การเปรียบเทียบเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ โดยใช้ค่าสถิติที (t-test independent)
4. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอน โดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ โดยใช้ค่าสถิติที (t-test independent)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ อภิปรายผลตามสมมติฐานดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับชีวิตจริงและแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน ผู้แสดงได้ใช้ความรู้ ความคิด และความรู้สึกแสดงพฤติกรรมออกมา ผู้สังเกตก็ได้ใช้วิจารณญาณในการสังเกตพฤติกรรมและนำพฤติกรรมที่ผู้แสดงนำมาเป็นข้อสังเกตมาร่วมกันอภิปราย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของแชฟเทล, และแชฟเทล (Shafitel, & Shafitel, 1967, pp.67-71) ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลไว้ว่า บุคคลธรรมดาเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสวมบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้ของ ทิศนา ขัมมณี (2552, หน้า 358) ที่สรุปไว้ว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึก พฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนเองแสดง ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรธิดา วอนยอดพันธ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดต่อที่ชุมชนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนบทบาทสมมติกับการสอนแบบปกติ โรงเรียนเทคนิคพนดิชยการลพบุรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการสอนแบบบทบาทสมมติสูงกว่าการจัดการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ วันวิสาข์ สุกุลณี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา

ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลท่าม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีสอนปกติ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการสอนโดยใช้บทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้แสดงออกด้วยการกำหนดบทบาทหน้าที่ตามความจำเป็นของเหตุการณ์ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกนึกคิดในบทบาทที่ตนเองได้ทดลองสมมติให้ตนเองเป็นผู้มีบทบาทสมมติ การสวมบทบาทสมมติเน้นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา ทำให้สิ่งที่ซ่อนเร้นเปิดเผยออกมา และนำมาศึกษาทำความเข้าใจกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2552, หน้า 358-359) ในขั้นแรก จะเป็นการนำเสนอสถานการณ์สมมติเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน สร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง และขั้นต่อมาเป็นขั้นการเลือกผู้แสดง เลือกผู้สังเกตการณ์ และเลือกผู้เล่าเรื่องให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกันเองว่าคนใดเหมาะที่จะเป็นผู้แสดงบทนี้ คนใดเหมาะที่จะเป็นคนเล่าเรื่อง และคนใดเหมาะที่จะเป็นผู้สังเกตการณ์ นักเรียนมีโอกาสเลือกกันเองอย่างอิสระ ครูเป็นเพียงผู้กำกับนักเรียน ขั้นต่อมานักเรียนได้เตรียมและได้แสดงบทบาทสมมติ การเป็นผู้แสดงจะต้องแสดงออกทั้งร่างกาย อารมณ์ ความคิด ความรู้สึกออกมา เมื่อแสดงเสร็จก็มีการสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ โดยผู้สังเกตจะมีหัวข้อมาเสนอและพร้อมอภิปรายกัน โดยผู้เป็นเพื่อนผู้ดูแลให้คำแนะนำ และสุดท้ายครูเป็นผู้ประเมิน เป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียน การสอนโดยใช้บทบาทสมมติเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ความรู้สึกหรือเน้นการเรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ทั้งยังพัฒนาทักษะการเผชิญสถานการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการสอนที่มีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง เมื่อนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถตาม ความถนัดและความสนใจ บางคนมีความถนัดในด้านการแสดง บทบาทหรือแสดงได้หลายบทบาท บางคนมีความสามารถในการเล่าเรื่องก็มาเป็นผู้เล่า บางคนมีความสามารถในการสังเกต ก็มาเป็นผู้สังเกตและสุดท้ายนำมาอภิปรายกันด้วยเหตุผลเป็นการสรุป และนำไปปฏิบัติตามกฎระเบียบจนเป็นกิจนิสัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพร เชื้อสุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการฟัง - พูด

และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุเนื่องมาจากกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สนุกสนานไม่น่าเบื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ส่งเสริมทักษะการคิดและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อานาสตาซี (Anastasi, 1985, p.480) กล่าวว่า เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงแต่สามารถสรุปพาดพิงจากพฤติกรรมภายนอก ทั้งที่ต้องใช้ภาษาและไม่ต้องใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับ ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของคนเราจะรู้สึกได้ก็ต่อเมื่อประสาทของเราได้สัมผัสกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งก่อน นั่นคือรับรู้สิ่งนั้นก่อนนั่นเอง ถ้าจิตเราเกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกตั้งแต่ต้น ๆ จนถึงขั้นสูง คือ เกิดความสนใจ ความซาบซึ้งพอใจ และเจตคติติดตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ นิติพร เชื้อสุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการฟัง-พูด และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแบบการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ ริชาร์ด, และรอดเจอร์ส ได้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัย Jame Cook ประเทศออสเตรเลีย ผลวิจัยพบว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้นักศึกษามีพัฒนาการในทักษะกระบวนการเรียน นักศึกษามีผลการเรียนที่ดีในวิชาและมีความพึงพอใจในระดับสูงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

4. พฤติกรรมการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติสูงกว่าวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดง ร่วมกันอภิปรายสรุปข้อดี ข้อเสียให้เห็น นักเรียนมีโอกาสได้แสดงทุกคน มีการช่วยเหลือกันในแต่ละกลุ่ม จึงเกิดความกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ และมีน้ำใจ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึกพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนนักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนและช่วยเหลือผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เมเกอร์ (Mager, 1962, p.8) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการสอนที่ดีควรระบุถึงพฤติกรรมของผู้เรียน เพราะพฤติกรรมการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งการที่นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ ทิศนา แคมมณี (2552, หน้า 358) ได้กล่าวว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาท

สมมติ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดความเข้าใจในความรู้สึก พฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ได้เกี่ยวกับบทบาทที่ตน แสดงและนักเรียนมีการปรับตัวเข้ากับชุมชน มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วิไล พังสะอาด (2542, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติ และการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน วังตะเคียนวิทยา อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้บทบาทสมมติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วันวิสาข์ สกุลณี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน คุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลท่าม่วง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมาย นำรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอนปกติ ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ ควร มีอุปกรณ์หรือสื่อประกอบ และจัดสถานที่ประกอบการแสดงให้เหมาะสมกับบรรยากาศจริง ควร จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะกิจกรรมช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี สนุกสนานและ ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

1.2 ครูควรกระตุ้นให้หรือให้กำลังใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติกับวิธีสอน ปกติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 จากการทดลองจะพบจุดเด่นของผู้เรียนคือ ผู้เรียนมีเจตคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ กิจกรรมส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก ส่งเสริมทักษะ การคิด และปลูกฝังความมีระเบียบวินัยและนักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ครูควรนำข้อมูล พื้นฐานมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติช่วยส่งเสริม

พฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความมีน้ำใจกับผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

2.2 ควรศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ เพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิจัย เช่น เปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง การจัดการเรียนรู้แบบใช้เกม หรือการจัดการเรียนรู้วิธีอื่น ๆ